

05-10-1992

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT
VERGADERING VAN DE VERENIGDE AFDELINGEN
Zitting van 13 mei 1992

Aanwezig: [REDACTED], voorzitter

Nederlandse afdeling: de heer [REDACTED] ondervoorzitter,
de heren [REDACTED] en [REDACTED] vaste leden.

Franse afdeling: de heer [REDACTED], ondervoorzitter,
de heren [REDACTED] en [REDACTED] vaste leden.

Secretaris: de heer [REDACTED] adviseur
de heer [REDACTED] bestuurssecretaris

23.187/II/PN
RC

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht,

Gelet op de klacht die op 14 november 1991 werd ingediend tegen het koninklijk besluit van 30 april 1991 tot toekenning van een premie voor tweetaligheid aan de personeelsleden van de rijksbesturen waarvan de administratieve standplaats in Brussel-Hoofdstad is gevestigd, op voorwaarde dat zij bij het V.W.S. geslaagd zijn voor een taalexamen dat overeenstemt met het niveau van hun graad;

Gelet op de artikelen 60, § 1, en 61, §§ 5 en 6, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken;

Overwegende dat de klager uitsluitend de diensten beoogt waarvan de werkkring het hele land omvat en dit wegens de schending van artikel 43 van de gecoördineerde taalwetten;

Overwegende dat de klager overigens van oordeel is:

- 1° dat de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken voor deze diensten uitgaan van de tweetaligheid van de dienst en van de ééntaligheid van de ambtenaren, met uitzondering van de 20 % directiebetrekkingen voorbehouden aan het tweetalig taalkader;

- 2° dat uit het antwoord van de minister van het Openbaar Ambt op de vraag nr. 174 van volksvertegenwoordigster N. MAES van 11 juni 1991 (Bulletin Kamer nr. 164, '91) blijkt dat het ontvangen van de taalpremie de betrokken ambtenaar ook verplicht tot het effectief werken in de andere landstaal en dat dit duidelijk een negatie is van het voorschrift van de ééntaligheid van de ambtenaren;
- 3° dat dit standpunt de hele structuur, die door de taalwet voor deze diensten werd opgesteld, taalrollen en taalkaders, op de helling zet; dat het voorbehouden van betrekkingen aan ambtenaren van een bepaalde taalrol volgens de Raad van State slechts mogelijk is in functie van het werkvolume dat, ingevolge de bepalingen inzake het taalgebruik, hetzij in het Nederlands hetzij in het Frans moet afgehandeld worden; dat deze stelling uiteraard steunt op het grondwettelijk beginsel van de gelijkheid van alle Belgen, die o.m. inhoudt dat alle Belgen gelijke toegang hebben tot de openbare ambten, tenzij er een objectieve grondslag is om bepaalde betrekkingen aan een bepaalde categorie voor te behouden; dat de taalkaders dus berusten op het feit dat de ééntalige ambtenaar van de Nederlandse taalrol niet bij machte is het Franstalig werkvolume af te handelen, en andersom;
- 4° dat vanaf het ogenblik dat de overheid zelf erkent dat een ambtenaar van de Nederlandse taalrol bij machte is het Franstalig werkvolume te behandelen, en het trouwens ook effectief doet, de grond onder de taalkaders wegvalt; dat hij dientengevolge dan ook niet meer kan uitgesloten worden van betrekkingen die tot functie hebben Franstalig werkvolume te behandelen; dat hetzelfde uiteraard eveneens geldt voor de ambtenaren van de Franse taalrol in tegenovergestelde zin;

Overwegende dat de ambtenaren die de premie kunnen genieten waarin het koninklijk besluit van 30 april 1991 voorziet, behoren tot de centrale diensten en uitvoeringsdiensten met zetel te Brussel-Hoofdstad;

Overwegende dat de gecoördineerde taalwetten geen expliciete en rechtstreekse bepalingen bevatten i.v.m. de taalrol van de behandelende ambtenaar;

Overwegende dat, niettemin, de verplichting om ambtenaren aan te wijzen van de rol die overeenstemt met de te gebruiken taal voortvloeit uit de gelijktijdige toepassing:

- 1° van artikel 39 dat verwijst naar artikel 17 en dat de regels vastlegt voor de behandeling van de zaken in binnendienst en,

2° van artikel 43, § 3, luidens hetwelk de Koning voor iedere centrale dienst het aantal betrekkingen bepaalt dat aan het Nederlands en aan het Frans kader dient toegewezen met inachtneming, op alle trappen van de hiërarchie, van het wezenlijk belang dat de Nederlandse en Franse taalgebieden respectievelijk voor iedere dienst vertegenwoordigen;

Overwegende dat uit wat voorafgaat resulteert dat de ambtenaar een wettelijke kennis moet hebben van de taal van de te behandelen zaak; dat die kennis resulteert uit de inschrijving op een rol zodat een ambtenaar ingeschreven op het tweetalig kader zonder onderscheid zaken van de beide taalrollen moet kunnen behandelen;

Overwegende dat dit één van de basisprincipes is dat voortdurend in de rechtspraak van de V.C.T. voorkomt;

Overwegende dat die inschrijving overeenkomstig artikel 43, § 4, 2e lid, geschiedt volgens het taalregime van het toelatingsexamen; en dat, krachtens artikel 43, § 4, 1e lid, dit toelatingsexamen overigens in het Nederlands of in het Frans wordt afgelegd;

Overwegende dat uit die bepalingen blijkt dat het toelatingsexamen slechts in een taal mag worden afgelegd en dat het geen examengedeelte over de kennis van de tweede taal mag bevatten;

Overwegende dat op deze algemene regel enkel een uitzondering kan worden gemaakt voor de gevallen waarin de wet voorziet, zoals het geval is met de bepalingen van artikel 47 van de gecoördineerde taalwetten i.v.m. de buitenlandse diensten, en met artikel 43, § 3, laatste lid, i.v.m. de toelating tot het tweetalig kader;

Overwegende dat de minister van Binnenlandse Zaken in zijn antwoord op de parlementaire vraag nr. 15 van 19 maart 1992 bevestigt dat de toekenning van een tweetaligheidspremie geen inbreuk pleegt op het integraal naleven van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en dat het niet de bedoeling is een nieuw begrip aan de gecoördineerde wetten toe te voegen; dat hij eveneens bevestigt dat het gewoon een middel betreft" om de ambtenaren aan te moedigen bij hun inspanningen een bepaalde tweetaligheid te verwerven en vandaar het onderling begrip tussen de ambtenaren en tussen hen en het publiek te verbeteren";

Overwegende dat uit dit antwoord niet blijkt dat de minister de bedoeling zou hebben de tweetaligheid op te leggen;

Overwegende dat de bedoeling van de minister veeleer zou zijn dat zijn ambtenaren, wat normalerwijze van hen mag worden verwacht, al hun bekwaamheden ten dienste stellen van hun administratie;

Overwegende dat de bepalingen van de gecoördineerde wetten van openbare orde zijn en dus strikt moeten worden geïnterpreteerd; dat er niet kan van afgeweken worden;

Beslist het volgende advies uit te brengen:

Artikel 1: punt 1 van de klacht: de klacht is ontvankelijk maar niet gegrond aangezien de eentaligheid van de ambtenaar in de centrale diensten de fundamentele regel blijft.

Artikel 2: punt 2 van de klacht: de klacht is ontvankelijk maar niet gegrond, aangezien de kennis van een andere taal louter facultatief is. De bedoeling van het koninklijk besluit is enkel de personeelsleden van de betrokken diensten, door het toekennen van een premie, aan te moedigen, zonder ze daartoe te verplichten, om naast de verplichte kennis van de ene taal, ook de kennis te bezitten van de andere taal die mag worden gebruikt.

Artikel 3: punten 3 en 4 van de klacht: de klacht is ontvankelijk maar niet gegrond.

Artikel 39 van de gecoördineerde taalwetten betreffende de toewijzing van de dossiers aan de behandelende ambtenaren, blijft integraal van toepassing. Met toepassing van artikel 43, § 3, mag de activiteit die wordt uitgeoefend door ambtenaren die een premie genieten en die niet zou beantwoorden aan de criteria van het voornoemde artikel 39 niet in overweging worden genomen voor de vaststelling van de taalkaders.

De personeelsleden die deze premie genieten mogen in hun administratieve loopbaan niet worden bevoordeligd (bevoordering).

Artikel 4: dit advies wordt meegedeeld aan de klager en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt.

Gegeven te Brussel, 13 mei 1992.

De Secretarissen,

DE VOORZITTER,

